

ד. רגש מפתח

לאשה רגש מפתח יותר מלגבר ודבר זה נזכר פעמים מספר במקורות. במסכת קדושין⁶¹:
 תניא [שנינו]: רבי [יהודה הנשיא] אומר - גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שבן מכבד
 את אמו יותר מאביו, מפני שמשדלתו בדברים, לפיכך הקדים הקב"ה כבוד אב לכבוד אם

ופרש רש"י משדלתו - מפתח אותו. האשה מפתחת מערכת רגשית וחמה לילד יותר מהבעל
 ועי"ז יכולה לפתות אותו בדברים, לכן הבן מכבד אותה יותר מאשר את אביו. ולכן שומעים היום
 בטוויים כמו - "אין כמו אמא", "אמא מחכה בבית", "אמא זו אמא" וכו'. אמא תמיד תאהב את בנה,
 תרחם עליו ותדאג לו גם כאשר יתחמו ויקים בית ומשפחה. ומעשה שהיה במשטרת כפר סבא,
 שהתקשרה אשה בשעת חצות בקרוב, והתלוננה שבנה עדין לא חזר הביתה. היומנאי החל לשאל
 אותה פרטים אודות בנה שמו, כתבת, טלפון וכו' וכששאל לגילו, השיבה הוא בן 40....

וכובגמר אבמסכתמגלה⁶²: כששלח המלך יאשיהו בן אמון מלך יהודה את שלוחיו אל חלדה כמו
 שכתוב במלכים ב'⁶³: - "וילך חילקיהו הכהן ואחיקם ועכבור ושפן ועשיה אל חלדה הנביאה אשת
 שלום בן תקוה והיא יושבת בירושלים במשנה וידברו אליה". ושאלת הגמרא איה שלח יאשיהו
 המלך את שלוחיו לחלדה, והניח מלשאל את רמיהו שהיה גדול ממנה בנבואה, ודין נבואה כדין
 הלכה שאסור לפסק הלכה במקום שגדול הדור נמצא? ואחד מתרוצי הגמרא שם הוא מפני שנשים
 רחמניות הן, ואין הפונה שלכן תשנה את הנבואה מרעה לטובה, שהרי אם רמיהו היה מנבא
 ליאשיהו לרעה, גם היא ודאי תאמר פן. אלא שאם היא תקבל מהשמים נבואה לרעה היא תבקש
 עליהם רחמים מהקב"ה⁶⁴, וע"י כך תבטל את רע הגזרה.

וכן מקונו הנביא רמיהו במגלת איכה⁶⁵ - "ידי נשים רחמניות בשלו ילדיהן היו לברות למו
 (למאכל להם) בשבר בת עמי" רמיהו מבטא את צרות המצור על ירושלים בחרבן בית ראשון ואת
 הרעב בה בתאור המזעזע ביותר של ידי נשים רחמניות בשלו ילדיהן, שהוא נגד הטבע והמציאות.

הרגש המפתח "עוזר" לאשה בגדול הילדים בכך שהוא מעניק לה כחות על אנושיים ממש לטפל
 בילד במסירות מהיותו תינוק בן מספר ימים עד היותו בוגר ועצמאי, בין אם זה בהנקה כל
 שעותים שלש ואפלו בשעות הלילה כשהאשה כבר עיפה (ובל נשכח שהיא גם אחרי לדה שאיכריה
 מתפרקים במשך עשרים וארבעה חודשים), בין אם זה בהחלפת "טיטולים", רחיצה, טיול, "גזים"
 או סתם פנוק, כחות נפש אלו נובעים מהרגש המפתח שבה. בעל יכול להעיר את אשתו באמצע
 הלילה, לומר לה - "קוימי, הבן שלך בוכה", להסתובב לצד השני של המטה ולשקע בתרדמה עד
 הבקר. לעמת זאת אשה אינה מסגלת להמשיך לישן כששומעת את בנה בוכה, היא "תרחף" אליו
 בשאריית כחותיה תדאג לכל מחסורו עד שירגע וירדם שוב, ורק אז תוכל גם היא לחזור למטתה
 ולשקע בשנה.

הרגש המפתח אצל האשה שבונה בינה לילדה מערכת רגשית חמה הוא בבחינת "ימין מקרבת"

61 דף ל' ע"ב

62 דף יד:

63 פרק כב' פסוק יד'

64 מהרש"א שם

65 פרק ד' פסוק י'